حولية الاتحاد العام للآثاريين العرب

العدد ٢٧– يونيو ٢٠٢٤م

Received at: 2024-04-02 Accepted at: 2024-05-13 Available online: 2024-05-23

المنسوجات في عصر الدولة الأموية الأندلسية من خلال المصادر التاريخية والنماذج الأثرية(الجزء الأول)

أحمد محمود محمد دقماق

أستاذ مشارك بكلية الآداب، جامعة الطائف (مصر)

ahdokmak@tu.edu.sa

دقماق، أحمد محمود محمد، "المنسوجات في عصر الدولة الأموية الأندلسية من خلال المصادر التاريخية والنماذج الأثرية (الجزءالأول)"، *حولية الاتحاد العام للآثاريين العرب*، ع.٢٧، يونيو ٢٠٢٤، ٢٤١–٢٨٣.

DOI: 10.21608/cguaa.2024.270515.1225

DOKMAK, AHMED MAHMOUD MOHAMED, « Andalusian Textiles in the Era of the Umayyad Dynasty through Historical Sources and Surviving Archaeological Models (Part One) », *Ḥawliyyaẗ Al-Itiḥād Al-ʿām Lil Aṯārīyin Al-ʿarab - Dirāsāt fi Aṯār Al-Waṭan Al-ʿarabī* (*CGUAA*) 27, 2024, 241 -283, DOI: 10.21608/cguaa.2024.270515.1225

Received at: 2024-04-02 Accepted at: 2024-05-13 Availabal e online: 2024-05-23

hu ï î k Ŭ ä é í Ţ DŽdž ll ä Āhu ĥuaï ĥ ĥ ïdŽ ĥ ĥ ĥ

DOI: 10.21608/cguaa.2024.270515.1225

[illegible]

[illegible]

[illegible]

è G η ā ď ÞPLjdžGóíåínLjüíŢ kèLGÞŐkå łţ!LJåèGāţldžåüDŽÿóuydžÜü å î Lj à þ ! G ž
åā ï ‡ î ā Ü ü ! î í ŏ ɔ ŏ G dž Ž ÿåčāPjïāď dž LjčĂţ nhuÿ!džåèāG nÜŽ ţ Ljídž
ÿ dž ā Ü ł ŏ ā dž Ū å ł ! ā í ! å ï Ţ Ž Ŏ 5 ç ï í Ţ dž ! å ł ŏ ţ !
è G η ā ţ Ljdž ! å þ Njá ā ï njŢ á ÿ dž ư " ł ŏ ţ ! í LjŪ å ý DŽ ơ !
ÿ í dž ! å ā ÿ å í DŽhu ! å ÿ dž í ŏ í ž DŽ ! ï í Ţ ŕ è LJG ‡ k Ljłdžŏ! ţ å
æ å ï ŕ ɛ ïå ‡ î Ū ā é ŏā ơ Ü þ nj ŕ DŽ ‡ G T Ĭ DŽ Ž ÿ dž ā ß G ŏ ï ĭ Ū å ā
æ ŕ ŕ ŕ

DOI: 21608/cguaa.2024.270515.1225

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

DOI: 10.21608/cguaa.2024.270515.1225

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ł ŏ ï ŏ ï o ! å è Ǵ η ā ţ Ljdž ! å ÿ dž ç ï 5 å ā ł Ž Ǵ Lj Ţ hu è o dž ţ
û ā ţ ƙ ł ŏ ! Ǵ Ž ç í ā η è å î è Ǵ η ā ţ Ljdž Ń N ƙ Lj ƙ ā ÿ Ǒ í 5 dž ā õ ƙ
ð l ! å í ā í dž Ǒ ł ŏ ţ ŭ å ƙ û ý Ǵ dž Ž í å Ǵ dž ÿ Ť å ! í å Ž hu û ! ā Ǵ Lj dž Ď Ž ! ŏ ţ dží ! Ţ å ƙ ā
ł hu õ ï p Ǒ Ü 5 Ţ dž ā ð Lj ŏ Ď å ƙ ţ ! å å û õ Ǵ Ljdž ! å ÿ dž ł ï Ǵ ā ï Tz á ! å
Ǒ ƙ ! å Ǒ u å ï Ü å ā ł ŏ P Ǵ Lj dž Ǵ å ÿ dž Ǵ å ÿ dž Ǵ å ÿ dž Ǵ å ÿ dž Ǵ å ÿ dž Ǵ å ÿ dž Ǵ å ÿ dž Ǵ å ÿ dž Ǵ å ÿ dž Ǵ å ÿ dž Ǵ å ÿ dž Ǵ å ÿ dž Ǵ å ÿ dž Ü ł ŏ ţ !
ā Njā í Ǵ Ţ ï 5 ! å ï η T ł Ď å ï ! ŏ å " í ÿ ā Ž í þ ł å ŏ ā h z D Ž å ā ÿ e ā å K ! æ
ţ Ž å Ǒ 5 ï ŏ o å í ā í ! (è ā ƙ å ï η T) N ţ ā ÿ dž ţ ! ú Ǵ ā Ü ï ŏ o å è ā ƙ ā N ţ Č ú z å è ā ƙ å N J ý Ǵ ā è ā ƙ å
Ď đ " N J ƙ ţ å ï ε ÿ dž .

ï ŏ ê Ǵ ƙ ł å ŏ ā Ž ā Lj ā ï ŏ ł u ŏ ł dž ł å ŏ Ď Ǒ Ń J ł å ā ý dž å ā z ! å ï ā í Ĭ ! ā
è Ǵ η ï í ÿ å Ů ƙ Ů Ž å ÿ å ŭ dž å Ů å Ǒ ç u ï ā ŏ ï ā Ç å å ā Ů η ł ŏ ÿ Ž dž å ā ÿ ě dž å ā z Ů ŏ 5 å ! í ţ Lj î Ů N
í ā z î ŏ ! å è ā Ǒ ƙ u ! å å ÿ dž η T ł z u ţ Ǵ T è Ǵ o Ǵ ţ dž ł Ž å ï ð Ĭ D Ž Ž ÿ ŏ
ÿ í dž ! å Ǒ 5 ÿ dž ï ŏ í ŏ o í ! z å ! Ǵ å ƙ ÿ dž å ł ŭ ŭ å ŭ å ŭ å ! å N ƙ å å ł å í å í ! ñ ŏ F ï ß ! å å î ţ ! å
þ ŏ ā ţ ƙ è ! ā Ǵ Lj ƙ Ǒ ƙ ! å æ ƙ ç . ł ŏ å u ł þ N ţ å dž ÿ dž Ž í ţ ï ţ nj T ÿ hu Ţ
ł hu ţ Ljā ç ï å å ï o ł ! å å dž ł ł η ÿ dž ā ý Ţ Ǵ ŏ dž Ů ł N J hu í ï 5 Lj ŏ Ǵ dž ÿ
Ü ð l ! å í ā í Ǵ nj ŏ 5 ÿ u å å ŏ é í Ǒ ƙ ! å í p ý å ā Ţ Ů N J ŏ å 5 í ł ŏ o Ž å å Ǵ ā Ţ dž
è Ǵ dž ā D Ž z dž ÿ dž N J hu Ǵ Lj í dž á Ǵ dž æ Lj Ǵ η hu Ü è ā ƙ ! å ï n
Ď Ē . ð l ! å í ß ā Ǵ í ţ Lj ł ! ŏ å u ï ł ƙ Ţ u Ǵ P hu å dž nj ñ dž ! í Lj Ü

ý o å ï dž y hu ƙ ƙ å ý ł Lj ł 5 ! ï å z dž ï å Ǵ hu Lj Ţ Lj ł å dž ŏ ƙ ï ü ƙ ! ! î ! Ǵ å ł å ł å ï N J hu Ǵ ƙ ł
lj î N j Ĭ ! ā á ā Ü Ń ŏ ţ Lj ! å y Lj Ǵ Ţ dž Ĭ ŏ 5 ŭ P ƙ ł ŏ å ƙ ţ ! ƙ å Ĭ í ł å ! í
ñ l 5 ñ ŏ ï Ǵ dž ñ l Ĭ 5 Ĭ å ƙ o Ü ï ŏ ŏ u ! å ÿ ŏ ú å o ƙ hu ô ß Ǵ ţ Lj ! å á í hu ƙ é ŏ
Ĭ 5 å Ü û Lj å ï Ţ å ŏ o å ÿ å Ǵ P Ů ŏ í z ţ ÿ å ! ï å ł î ŏ å þ ! Ĭ å Ů ï î ŏ å hu ý å ï hu
ð dž ï l ! å Ĭ 5 æ ƙ ł ! å ê ï P ƙ N J ŏ 5 å " ï ł î ŏ é ŏ o Ĭ !
Ĭ 5 ê Ǵ ƙ ÿ å å å Ǵ Lj ! O u å ŏ é ŏ o Ü ł ŏ dž N j Ů å ÿ dž ï ŏ hu ł ï
æ ƙ ł ! å Ý ł è å j Ǵ ł å å ÿ î dž ÿ å Ţ Ţ P ƙ dž Ž ƙ ý ! Ǵ dž å å Ů å Ţ ŏ Ď Ž Ž î ł ú å ï T Ů ñ

[24] RODRÍGUEZ PEINADO, «La producción textil en al-Andalus: origen y desarrollo», 269-271.

Don N J ŏ D Ž Ž û D Ž Ž å ł ŏ d Ľ Ǵ hu Ů å Ž å ŏ Ǵ å ï ƙ å å å ţ z ï ! Ť å j ÿ Ů hu í dž o Ď å ÿ hu í
ÿ hu í dž o dž ÿ Ů hu å å Ĭ å ŏ Ů å ŏ ÿ å å Ď å Ď å ŏ ł å ŏ ł å Ž dž ! í å Ů ï ŭ ŭ å Ů å Ů å Ů

DOI: 10.21608/cguaa.2024.270515.1225

[illegible]

[illegible]

[illegible]

7) 2 (7 2 ا ل ع د د
حولية كلية الآداب العدد السابع والثلاثون – ٢٠٢٢
ḥawliyya ʿAl-Iti Ḥ Ḥ Ḥ

DOI: 10.21608/cguaa.2024.270515.1225

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

DOI: 10.21608/cguaa.2024.270515.1225

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ñ ā ï ! å è Ǵ ţ ŽNǵ ŽŪ ţ å ñ ā ï Ţ ! p ā á Ü ţ Ǵ ţ Ǵ ţ Ljţ Ž Ţ ï ! ž å ā ł Ţ Ǵ Ţ h u ā Ü þ Ǵ Ž

í ā ţ Ū å ï ā dž ţ ! å ā ï 5 Ǵ ţ ï æ å Ǵ k ï ţ ž ţ ï ţ ž ţ k ţ ž Ţ Ǵ Ž ā : ă ý ï Ţ ţ ž

ă: ā dž ơ ! å ï ≠ ï ţ ā Ǵ ţ Ljţ h u ł õ ŏ ơ dž ā dž ţ ! ū Ǵ ţ Ǵ Ljţ ž ā ! ţ ï ţ ž Ţ Ǵ ţ å ā å

ñ ā ï å ï Ǵ ţ ž å Ď Ž ţ ž ţ æ ā ţ å Ţ ţ á ï ţ ž Ǵ k Ǵ ţ Ţ ţ ā Ǵ ţ Ž 5 ü T Ů ý k ã ï ţ Lj ÿ ∃ 5 ü

ï ā ţ å ţ å ţ ţ : ï ≠ å ï ā å ÿ ā ţ ž ţ å ţ å Ţ ā ï Ǵ å ï 5 ţ Ǵ ţ ï ţ ç ţ h u Ǵ 5 æ ţ Ţ ţ å ï Ţ å

ÿ ā ţ ž ţ å ţ á ò ï å ÿ ţ ž ÿ ā Ţ ï 5 ' å ā Lj Ǵ ≠ (ÿ å í ž Nj ţ J ţ ÿ ≠ ţ ï å ' ÿ å ÿ Ǵ ≠ Lj ţ ā ţ ! ü

Ǵ ţ Ǵ ÿ á ã í Lj Ţ ' ţ ž ţ å ü å ā ţ å ≠ ï ţ å æ Ǵ å ÿ ā ţ ž ţ å ü Ǵ å ÿ ţ á Ǵ ţ ţ á æ Ǵ å ÿ ž

Ţ ! ã ÿ ā Ž Ţ ţ ÿ ţ î ! å ï Ǵ ţ k Ž ! ÿ ā ≠ ţ h u ţ å ā Lj Ǵ ≠ Ü ≠

ù ï ý ≠ Ǵ Ǵ ţ å æ Ž å ā ţ å ţ å ţ ţ Ǵ

Ü ï Ǵ ţ Lj ! å è Ǵ p ā á Ţ 5 NJLj å ā ! á ï ţ ≥ k h u ï ā dž ţ ! å ï

Ţ N ţ ţ Lj ! å ÿ ā ā P dž ţ dž å å ï N ţ ţ ţ ž ţ å Ü Ů ţ ≠ ≠ ÿ Ţ ţ Ǵ ţ Ǵ ţ k dž ≠ ï ! ā å á ÿ h u å

. ÿ ā dž Ž l ! Ǵ h u ï ā dž ţ !

lj ï h u ā ÿ Ǵ ţ dž ţ å ÿ ţ å ÿ å ơ ÿ ţ Ǵ ÿ ţ Ţ ï â dž ! å ô ≠ h u ! Ă í ý ! ā ! å í ţ ţ ÷ " ā ÿ Lj ā

ÿ dž ţ ţ ţ ţ ! ï ţ k ≠ 5 Ţ h u è ţ dž k ï Ǵ ţ Ů å ÿ dž ÷ å å ÿ ţ ā Ü ï Ǵ å è Ǵ ţ á ï ţ k Ǵ ţ ! ï ţ k ţ è Ǵ ţ ! ţ dž

è Ǵ ï ţ ţ ā ≥ ý ţ dž NJLj å ā ! á í í ≠ k k ā á NJLj ā ! ï ţ ï ≥ Ǵ k ţ j Ū Lj ! ă å î ! è å Ǵ

. ï Ǵ ţ Lj !

---

*Ţ p å ï ≠ ! å Ţ dž Ţ ţ å ï ≠ ţ dž å ţ dž å ÿ å ţ ≠ ţ å å å

DOI: 21.608/cguaa.2024.270515.1225

[illegible]

[illegible]

[illegible]

:þ ĀDŽ ÷ ÷ ÷

DOI: 10.21608/cguaa.2024.270515.1225

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

DOI: 21.21608/cguaa.2024.270515.1225

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ydžèāoldžŽ ïG ö5 ! ā ÜDžÅŠūnåíāhu ydžè " ŁāhuāŽ5 Üçāí ÅGāhā " Vermis " ł ŏ Ljŏ k ŭ

û ï ā Ì DŽ ZĐ ČyČāŽ ÅÅúāhŽ5 ÿāłŽ5 ŏ çāí ā ÅÜāhŽ ā á ' ÿà ' ā Üçāí ā á ' ÿ ÊÊ "

ç ï G ơ ! å ÿ å í DŽhu ! å ï Ł G ł ā ü ŏ G ł nj łLjŽG ! Łāā á í ĽDžjŽ āå ā ð dŽ

č Č Ē Kermes " ö ŽGāāáèG ! Ì ā łŏuāåydžŏdžpý L5 ÜÝG ŏ idžāÅLāāÜłŽŤ ā ÅLŏ Ž5 ydžŏ5

Ŏ ơ å ā Ljhu ÿ ā ł ŏ G dž ï ʾ: łýáā njÜ hŏdž ! íúLj ! Ūāåž ! ŏ dž ï ñp ! íŏ Ljž ! ā å

ŏ dž ï l ! å ß G dž ł ! å ÿ dž " ÿ: ŏ Ljŏ dž ! ŏ dž łā å ł ÿ jŽ Ljŏ dž Ū łå ŏ Žÿŏ dž ā Tñ ā

Ŭ ā îå ŏ idžŏ Ūå ÿ ŏ ŽÅ Ŏ dž ê ïP ŏ ŏ Ūu ÿ ā ŽŤ ā ŽÅ ŽP å ÿ dž ñ G Ŋ Ž dž ŏ ŏ ŏ dž ā ïŋ T Ì DŽ ý Ŏ dž ā î å

ÿ ĥu łåŏ ŏ dž ï l ! ŏ dž ā Ü ïŏ łåe ā ŏ å łŏ dž å ÿ dž Ł dž ŏ dž Ì DŽ ò Ł ÿ Ł o ā " Ý ŏ ç ï dž ơ NJ p ā 5

. ā í Ljnj ! å ü DŽ ! å ÿ dž ý ŋ á ā Nj ā ŏ ! F å Ŭ í ŏ ! dž ā ï l

hu ï y ï G ô Ì D ä Ď ñ Ə F ł

: è G ŋ ā ł Ljdž ! å ł ε G hu Ł Ŏ 5 G ŽŽ ā ñ ! Ł Ū G ý Ł ā j Ū ŽŽ p G ŏ dž ý Ł å ł ŏ

ó Ł P k ò Ł G hu y å hu łŽŽ Ł ÿ ā G ŽŽ ā N ŏ 5 ơ G Ū ŽŽ Ł ā ú ā Ł ! å ÿ dž þ nj ! ā Ü .

Ŭ Č Ě ŏ l å ŏ P å ÿ å á ÿ dž N Ł ā ï ŏ ŏ G ā ï ŏ ơ å ł Ljž å ł zŏ dž å ł ŏ ŽŽ å á ì D Ž G hu Ł Ł Ł ñ ! Ł Ū G

ŏ ā ŏ P ! å ł ε G hu Ł ü ! Ŏ ł N Ł G ŋ Ł ā ! ł ā Ł Ū dž å ! ŏ å Ł ÿ ā ł ŏ ε G l ŏ å Ł ā ì D Ž G 5 Ł ! å dž í P k

Ü ü ! ŏ ŽŽ G ŽŽ ÿ G ŏ ÿ å ā ï ā á í ā Ü G Ł Ł G Ł í ŽŽ ü è G ā ł dž å ł ε G Ł Ł Ŏ Nj ł G Ł å Ü è G ŋ ā ł Ljdž ! å G nj Ljdž

ÿ hu î Ł dž Ŏ há Ì Ł è ā Ě ŭ N Ł Ě ł Lj ł Ÿ å ÿ ŏ í ! ï Ł G Lj ! å Ł 5 ÿ dž ơ ł ï î ! å é ŏ

ł ε ā Ł dž G Ł ŋ Ł ā Ü ā Ł å ł ε ā Ł dž G Ł ŋ Ł T Ü Ł ā ÿ ā ï T Ž ā Ł å Ł å ÿ dž " : ł ŏ 5 G ž ! å Ŏ hu á

Ì ł ā dž ď Ě ŭ N Ł Ł Ł Lj ł Ÿ å ÿ ŏ í ! ï Ł G Lj ! å 5 ÿ dž ł ī æ G dž ł hu Ž

í hu Ž G Nj å í Ŏ Nj å ā Ł Ł Ł T Ž ñ å Ł P æ ł å Ł Ł Nj ł ε ā Ł dž å ł å å Ł å Ł G Ł å ' : ł ŏ 5 G ž ! å Ŏ h

Ü ï G õ ŭ å Ljå dž ï ÿ hu å ā č ÿ Ł å pě Ě Ě ě Ě ž Ł Ŏ ā j ě ý ā ž hu Ž ! Ď . ā ŏ ý å ÿ å ÿ å ÿ G Ł å ! å Ü

ï å í è ā Ł ŭ ŏ Ł u Ł ŏ Ł ŭ ŏ Ł ŭ å ā ł ŏ ā Ł ŭ Ł å G dž å å ï ŏ dž Ł ! í Ł ÿ dž Ł ā ŋ ! í å dž ơ á ÿ hu

Ď Ě ł ď ŏ Ť Ł ŭ å pě Ě Ě ù ŋ ŏ Ł ŭ ï ž ! å Ü ŋ ï G å å å

DOI: 10.21610/cguaa.2024.270515.1225

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ï ö Ljdž ! å ÿ dž ý ư 5 á ł ŏ ơ í Ğ ưdž!Ţ ï!ãã ljÝ ïÞã 5Ţãl ! ï öýLjídž!!åå åÿ
ÿ ÿ ÿ

DOI: 10.21608/cguaa.2024.270515.1225

[illegible]

GOLOMBEK, L. y GERVERS, V., ? 3 Ð Ù È á w Í È É Ù Ð Ê Ú w Ð Õ w Ù Ï Ì *Studies in Textile history in Memory of Harold B. Burnham*, Royal Ontario Museum, Toronto, Canada, 1977, 107-108.

[illegible]

í ā ï hu ! å " Ń kÜLj ā í ï å í ! ā Ńj G ï ď ž Nj ý Ě ď ž G ≠ k] Ů ā NJ ! ł džď ů
ß G ď ž D ž ž ! ů í ž þ ž í ď ā Ü ł ď ā Ń k] j Ń ď ů ů ā ï ā è Ł G ≠ ď ā] Ł j ď ž ! ł ď ï Č G ď ž Ü
ï ď ž á þ ≠ ơ k] å þ ≠ ơ ! å ÿ hu" ÿ ď ž ÿ o G ď Č G ď ž ý í ů ů ž ý ï Č ≠] ł ł Č ď ž ! å
ï ď ž Ů å N ď ž ÿ hu ÿ ď ž ï å ł ž ljín Č há ç ď ž Č 5 é ď ž ÿ G ≠ íp G ď ž] á ÿá Ď ž Ü hõ ï hu ď å õ å ł ≠] å
í hu ž ï ď ž Ů å å î Nj ł ! ā í è ß G η ÿ á Ü Ľ lj ! í ā ž hu G ď ž ÿ ď ž ā
í hu ž ï ď ž Ů å ā ï î Ljď ž ! å ï ď ž Ů å ů ů ů

DOI: 10.21608/cguaa.2024.270515.1225

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

DOI: 10.21608/cguaa.2024.270515.1225

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ùþ ! Ǵ ǀ ě Č ů ǀ ě ' ů ž Č Ljǀ ǀ ǀ

الدولة الأموية انداسية (الجزء الأول) أحمد بن محمد بن مسعود بن مسعود بن مسعود

ÿ hu å ï ‡ î í l 5 Ü " ł Ţ Ğ Ţ ! å ç ā ł ‡ Ţ ' Ğ Ţ è ! Ğ å ŋ āð ł å Ľ j ð ĺ Ň ľ å L í
ł d Ň Ē Đ ł L j ł ï Ţ L j ľ ł dž ! å þ ‡ ơ ! å ł 5 " ð Đ Ž Ţ P Ğ ! Ţ å ! ç å Ğ Ğ ĺ j ç ž Ž Ţ P ‡ ÿ ' Ğ Ď ð
ÿ dž ÿ dž ơ ï ! å í hu Ž ÿ hu æ ! Ğ ε þ Ğ dž ľ Ğ hu á Ď Đ Ž Ž Đ Ü å í
ł ð ! Ğ Ž Ď dž Ğ ‡ Ď Ţ ā è Ğ ł D Ž l hu NJ ł L j D Ž p ā Ü ł ž L j Ţ ! å y
ÿ hu ÿ dž ơ ï ! å Ď ‡ Ţ Ž è L j ÿ ł Ľ ā ÿ Ž Ň Ž Ď Ž ā ď Ğ ‡ ā " ł dž ð l ! å ł D Ž ð D
Ď ľ ð Ţ dž Ď Ž Ž Ž ā Ÿ å Ğ á ÿ dž Ü å Ğ Njð å ï õ Ľ D Ž Ž Ü ï æ Ţ Ğ Ľ j ! Ğ å u ÿ è hu ľ
- Ğ ĺ Ţ ð ÿ dž Ď Ž Ž Ž Ď ð Ď õ Ž å ā í Ţ ơ Ţ ÿ dž Ď Ţ Ğ Ž ÿ ‡ å ā : ï ł Ů å ð å ð å Ľ D Ž è hu ā Ğ ĺ Ţ å

č ď Đ :- ú Ğ 5 Ž ! å ā ł L j Ğ ð è Ţ L j Ğ Ğ ‡ hu ā ç

: ï ä î ô ‖ ä ď . å ď Θ Ţ T

í p ā Ü ð å ð å æ o Ţ " N D Ž Ů D Ž å Ü ł ā í å è Ů Ğ ĺ ï í o á Ğ Nj Ů ā ľ ð ł ! ā í ! å ð ð Ţ ÿ dž
æ o Ğ Ţ Ľ D Ž ľ (ð å Ţ å ï å) Ğ ĺ ð Ţ ĺ L å Ľ D Ž å Ğ å ÿ Ğ å " : N J ľ ð dž N j á ā N J ľ ā ľ ð D Ž Ţ å ā ÿ hu å ï
å ā Ü å ĺ Ž å ľ Ţ å ľ å ĺ å ĺ å ĺ

DOI: 10.21608/cguaa.2024.270515.1225

[illegible]

VALLEJO, A., + È ɯ Ê Ð Ü Ë È Ë ɯ Ê È Ó 9 Ð È [illegible] *Arqueología de Estepona*, 1 Ê Ó., Almuzara, España, 2010, 196, FIG. 249.

[illegible]

CABRERA LAFUENTE, A., Y BARCELÓ, C., «Bordados», en *Tejidos y Alfombras del Museo de la Alhambra. Palacio de Carlos V. Granada, noviembre 1997-julio 1998*, Patronato de la Alhambra y Generalife, Sevilla, 1997, 128-129.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

DOI: 10.21608/cguaa.2024.270515.1225

hudžÉ WÉ

[illegible]

[illegible]

ý l ƙ LjĞ ĥ ŋ ĥĞ ĥ ž ï ā h ü ! ā h ü ! å æ ! å ā Ğ Ĭ ŋ 5 Ž Nj ł ! h u Ř P Ğ Ğ l T dž á í ï ! Ğ å Ţ í L dj Ž Ů ý å ř h u Ľ Ž h u á

č ē ď Ğ Nj ï ï ō ā ţ ƙ ā ţ Ž ł ŋ ů ý ď l Ž Ğ ł dž ā ō ï ß o å ! ï ā Ğ Ğ ƙ Nj ! í å Ţ ō ï ď dž Ğ ā ŋ å DŽ Nj á .

: ƛ Ə Ƒ ł dž ǁ ä Ā

ł ŏ ā dž Ū å ł ! ā í ! å ï Ţ Ž Ŏ 5 è Ğ ŋ ā ţ Ljdž ! å " : NJ Lj å ā L

ł ŏ ā dž Ū å è Ğ ŋ ā ţ Ljdž ! å ł ŏ dž Nj á ā ł Lj Ğ ǂ dž : ł ŏ ! Ğ ƙ ! å

ð å ï ō ! å Ü è Ğ ā ţ dž å Ž Ğ Ţ Ū Č 5 ł dž P ƙ dž å ď Ţ Ū å ā ƙ P å í å dž å Ü ţ Ğ Ž ł ō ! Ľ Ū å

y ď dž Ü ł ŏ ţ ! í Lj Ū å ł ŏ ā dž Ū å ł ! ā í ! å ï Ţ Ž Ŏ 5 ł dž Ğ ž

ý dž ǂ ƙ ţ ƙ ÿ á Ĭ D Ž Ž ü ! î ā Ü ł ŏ ţ ! í Lj Ū å ł ŏ ā dž Ū å è Ğ

. é ơ hu ! å ÿ dž ß Č Ğ L J Ğ L j ã ! å ł dž ß í ð l ŋ dž ! å å Č Č 5 5 Ÿ ç å ï

ł ŏ ā dž Ū å è Ğ ŋ ā ţ Ljdž ! å ł Lj Ğ ǂ dž ā ł ŏ dž Nj á ð å ï h u ã Ĭ !

ü D Ž ƙ Ğ ŋ j Ljdž y Lj Ţ ƙ è Lj Ğ ǂ Č ƙ ! å í å ā dž ! å ý ā Ğ Lj ƙ ā

ł Ţ Ğ P ! å ð å ï ō ï ā í ā ! å å ï ã u å dž æ ł Ğ å ţ ï ā í ā Č ţ Ü ! ł í ţ Lj Ū h å Ţ !

ÿ dž ł ŏ ā dž Ū å ł ! ā í ! å ï Ţ Ž Ŏ 5 ł ŏ ţ ! í Lj Ū å ð å ï ō !

. ï ơ hu ! å ú ā Ţ è Ğ ŋ ā ţ Ljdž ā ł ŏ Lj Ğ

.è Ğ ơ 5 í Ţ í ï Ž å å ţ L J Č Lj Ğ ł ŏ ł Č ƙ å å Ğ ý T ã ơ h ý dž ƙ ţ ú ā ţ ā å î Nj

ÿ dž ç ů ! ā í P L j Ū ā ï Ţ dž ā ÿ å " í Ü ā P ā ! ŋ å ā ď ā ā ā í . è ŋ Ğ dž Ž Ů ā ţ å ł ƙ ƙ Ţ ů å j Ü

ł Ž Ğ Lj " Ţ Ā ā ů ł ō ā ł Č dž ā ţ ł Ē Ł Ü ý ŏ ï h ÿ í ď Ž ł ď ů dž Ú å ů ā å ï ƙ D Ž å Ď Ğ 5 ů å Ğ ƙ Ţ dž !

Ě ł ý ŏ ů ā Ţ Ğ ŏ h u å ï dž ! å ï Ţ ž ! å Ů ł Ğ Ď Ž ý Č í Ě Ď ţ ţ í L j Ū Ě å Ĭ ā Ğ ŋ ā

VALLVÉ, «La Industria en Al -Andalus », 226, 230.

DOI: 10.21608/cguaa.2024.270515.1225

[illegible]

[illegible]

ÿ G õ DžZ] ï! å ÿ dž þ Njï Ţ G Ž ÿ dž ā ï hu ï hu ! åā þ η z .Ü åā . æ ï -z ! å . þ G

NJdž η G z dž í Z hú ā NJú ï! G dž ā õ č lj ú ÿ ï ė ţ Ď Ü dž ! å : ý ā Ū å æ G k ≠ ! å Ü

Ď ď Č Ē ñ Ljā k Ü ñ G hu Z NJ ÿ G G ţ ŋ ÿ ā Ü ë ā hu T þ ď N

G Njï G hu P á ā Ü (ď Ñ ÿ ď ď Ñ ÿ ê F G ú G P ÿ hu Ď DŽ Z ÿ hu ÿ ţ ơ ! å ÿ hu ÿ ď ţ ơ

.þč ě ě ē Ü ç ï ţ Ū : å ç ï Ñ ţ G ď Z ≠ dž å í dž o ď dž G η ï Ţ ď ž ā P ā û ď l ơ k

Ü ú ï G z dž ! å Đ. õï å Ü ú ď: uç ï Ñ ţ G ā T å Đ.: Ñ ď ï Đ ď ž G ď dž ! ů å DŽ Z ľ ā DŽ ď Ü Ď l Ď ď ţ z dž ď ď ď

DOI: 10.21608/cguaa.2024.270515.1225

[illegible]

Ü ÿ ā ï Ğ Nj í dž ơ dž ē . þ ù ñ ą ď Ğ / ! å ž ï Ñ j ā ď ā ñ ą ď Ğ ą ď ž ď ž ď ā ď ď ž ď ā ď ď ž ď ā ď

DOI: 10.21608/cguaa.2024.270515.1225

References:

- ʾABD AL-BADīʿ ʿALUī, «Naʿt Ṣūrat al-Qaṣr al-Ṣaghīr li-Madīnat al-Zahrāʾ», *Maʿalla Maʿhad al-Maʿrifa al-ʿIlmīya al-Ūlā*, Ṣafḥa 1, Ṣādir ʿām 1375 al-Hijrī, November 1955 AD, 271-310.
- ABN ʾABD AL-RAWAʾF, AḤMAD BIN ʾABD ULLAH, «risālat al-Ḥisba wal-muḥtasib», *wa, Risālat al-Ḥisba wal-Muḥtasib*, Reviewed by: Levi Provencal, Cairo: Maṭbaʿat al-Maʿhad al-Firnsī li-al-Āthār al-Sharqīya bi-al-Qāhira, 1955.
- ABN ʾABD AL-TAWWAB, MUḤAMMAD BIN AḤMAD, «risālat al-qaḍāʾ wal-ḥisba», *Risālat al-Ḥisba wal-Muḥtasib*, Reviewed by: Levi Provencal, cairo: Maṭbaʿat al-Maʿhad al-Firnsī li-al-Āthār al-Sharqīya bi-al-Qāhira, 1955.
- ABN ʾAḤMAD AL-MARRAKUSHī, *al-Bayān al-Mughrib fī Akhbār al-Andalus wal-Maghrib*, vol. 2, 2nd ed, Reviewed & Translated by: C. s. Colan & E. Levi Provencal, Beirut: Dār al-Thaqāfa, 1980.

- ABN AL -ÿAW BM, AB · ZAKR e BYA ^YB BIN MU ^AMMAD BIN A ^MAD BIN AL -ÿAW BM AL -(Ste!ę *al-% Ôêal-ÿAndlsČa,* VOL.2,1st ed., Reviewed by: Anwar Ab l' Siwylam, SamČ al-Dar l'bČ ÿAli Ar ¡dČMa ^ê Ú ÕÕÈmÔnuMan ¡ r'ê Mu ÿam ÿal-Llu Ãaa al-ÿArab Ča al-ÃUrdun Č2012.
- ō ō ō, *Kitêb al-Flêõê ,* Translated by: Don Josef Antonio Banqueri,vol.1, Madrid: Royal Printing Press, 1802.
- ABN AL -BeïBR, ^e BÃAL -D eN AB · MU ^AMMAD ÿABD ULLAH BIN A ^MAD AL -ÃNDLS eAL -M BLQ ę *al-è êm ?Ui-Mufrd ê al-ÿAdw Ča wal-A ĂĮČa,* vol. 3, 1st ed., Beirut: D ê r al-Kutub al-ÿAlm Ča, 1992.
- ABN AL -FBQ eH, AB · BAKR A ^MAD BIN MU ^AMMAD AL -HAMAD BN eAL -MA ÿR · F BI-BBN AL-FAQ eH, *Mu Ůat'Ãar Katêb al-Biladê*n, lČdan: Ma ĭ ÿa Bir Č, 1302 / 1885.
- ABN AL -ÃNB ïeB, L eSBN AL -Ã D eN B eN AL -^A ïeB AL -SULM BN ę *A ?m ê al-ÿA ?uêm fČmin B l' ?ČQabal al-A Õl êm min Mul lk al-eslêm*, Reviewed by: Lévy Provençal, 2nd ed., Beirut, 1956 .
- ABN AL -KAT BN ę AB · ÿABD ULLAH MU ^AMMAD BIN AL -KAT BN ę *Kutêb al-3 È ĝ ê Ê w Ô Ð ?ê Ahal ¡ al-ÿAndals*, Reviewed: Ia ^sê n ÿAb ês, Beirut: D ê r al- ïaq êfa, 1966.
- ABN ÿAB IM (D: 403H / 1013AD), *Katêb al-ÿAnw êlwal-ÿAzmina: al-Qawal fi al-§ Ůl'ĭ*, Dir êsa wa Tar ÿama wa Ta ^tq Čq: Mikel Forcade Nogues, Barcelona,1993.
- ABN BA BL, *Katêb al-Flêõê* Ò w - È ¡ Ù Ï ÿam h È wa ÿAlaq ÿAl Č: José Maria Mias Piecrosa wa Mu ^ammad ÿAz Čm ê n, Tetouan: Ma ÿhad Mawal ê ÃČ- ^asan, 1955.
- ABN ^A eN (D: 469H. / 1076AD), *al-Muqtabs al- ïê n Č ïab ÿa Fiksml Čã min Ma ^l ïã Maktaba al-ÃAk êl Čm Ča al-Malik Ča al-T ê r ČČa bi-Madr Čd*, Ta ^ita RI ÿêyã Joaquín Balbi Bermejo, Madrid, 1999.
- ō ō ō, *al-Muqtabs f ČA Ůb ê Bald al-ÿAndals,* Reviewed by: ÿAbd al-Ra ^man ÿAli al- ^a ÿČ Beirut: D Br al- ïaq êfa, 1965
- ō ō ō ę *al-Muqtabs fČT ê ČŮ Ri ëê al-ÿAndals,* al-Qisam al- ïê Ò w - È ¡ Ù ò w % È Û Ï Ì Ù w , Ì Ó Anthony, Paris,1937.
- ō ō ō, *al-Muqtabs*, VOL.5, Reviewed by:B. Shalmita , F. Corinti , M. Sobh &others, Madrid: Spanish-Arab Institute of Culture, Faculty of Arts in Rabat, 1979.
- ABN ^A eN, ^A eN BIN ^ALAF BIN ^A eN AL -QUR ïBe (377-469H), *al-Safar al- ïê n Čmin Katêb al-Muqtabs,* Reviwed by: Ma ^m l'd ÿAl ČMak Č, 1st ed., Riyadh: Markaz al-Malak F Čal li Ã-Bu ^l' ĭwa Ã-DIr êsê al-Isl êm Ča 2003.
- ABN ^ALD · N, ÿABD AL -RA ^MAN (732-808H. / 1332-1406AD), *T ê ČŮ abn Ůald l'n al-Musami D Čw ê n al-Mubtada wal-Ůabr fČT ê ČŮ al-?Arab wal-Barbar wa min ?B'Ãahm min ĭiwy al-§ ëan al-ÿAkbar*, VOL. 1 (Muqadma abn ^ald l'n, 2001); VOL. 4, ^aba ïal-Matin Wawa ^A al- ^aw ê ¡Č wa Ã-Fah êrs: ^al ČÒ w ^ëëÞ Reviewed by: SuhČ ^ak ê r, Beirut:D ê r al-Fakar, 2000, 2001.
- ō ō ō ō, *al-Muqadma,* ^aqqh ê wa Qadam Lah ê wa ÿAlaq ÿAl Čê ÿAbd al-Sal êm al- § È ëëČ al- ïab ÿa al- ^ê a fČ ^amsa Mu ÿald ê t, VOL. 2, 1st ed., Casablanca, 2005.
- ō ō ō ō ę *Katêb al-?Ubar wa DČw ê n al-Mubatada wal-Ůabr fČA Čm ê al-?Arab wal-?A ëam wal-Barbar wa min ?B'Ãahm min ĭiwy al-Sul ïê n al-ÿAkbar, al-Katêb al-ÿAwal: al-Muqadma*, VOL. 1, 1st ed., Qar Ãah wa ÿBra ^uh bi-Ã ^l'l al-Mu Ãalf wa Ã ÿad Ma ÿê ÿmuh wa Fah êrsh :Ibr êm ČÒ w § lÈ ÉÉ ^as ê n ÿAb ês, Tunisia, 2006.
- ABN ^A · QAL, AB · AL -Q BSIM MU ^AMMAD BIN ÿAL e AL -M ·ïAL e AL -^AWAQAL e AL -BA [D BD ę *Katêb ñ l'ra al-ÿAra ĭ*, Beirut: D ê r Maktaba al- ^a Čaê, 1992.
- ABN ^AZAM (D:384-456H), *Rasêil abn ÿazam al-ÿAndalsČ ĭa l'q al-ÿamêna fČal-ÿAlfa wal-Al ê*, VOL.1, 2nd ed., Reviewed by: I ^as ê n ÿAb ês, Beirut: al-Maw Ãsa al-ÿArab Ča li Ã-Dir êsê wa Ã- È ¡ Ù Ò w hu ÑÙ λ ō w w

DOI: 21608/cguaa.2024.270515.1225

- ABN M BN4 ·R, AB · AL-FA ^AL ụAM BL AL-D eN MU ^AMMAD BIN MAKRAM (630H. 711H.), *Lis ên al-ÀArab,* VOL. 2, 3, 4, 5, Beirut: D ê ̈ êdr, (D. T.).
- ABN SAHL, AB · AL-IA ̈ B ÀÀSI BIN SAHL BIN ÀABD ULLAH AL -ÃSAAD eAL-ụe N e(413-486H.), D Ğ ̂ên al-Ã ^k êm al-Kabiri, a l' al-I ÀÂêm bi-Naw êzl al-Ã ^k êm wa Qi ãr min Sa Ğari al-^uk êm, Reviewed by: Ya ^ya Mur êd, Cairo: D ê al- ^ad Ğ, 1428h/2007.
- ABN SA ÀÐ AL-MA [RIB ę *al-Ma Ãrb f Ğ ̂ali al-Ma Ãrab,* VOL. 2, ^aqqah wa ÀÀlaq ÀÀl Ğ ̈ ȯ ɯ ȘĞ ̂ È ̂ Ğ, Ø 4Th ed., Cairo: D ê al-Ma ÀÂêrf, 1995.
- ABN S B ÐH, AB ·, AL-^ASAN ÀÀL eBIN eSAM B ÀÀ. BIN SA ÐH AL-MURS ę (D: 458H.), *al-M l' Ğ ̂kam wal-Mu ÕĞ ̂al-A ̂ãm,* VOL. 9, Reviewed by: ÀÀbd al- ^am Ğ ̂ Hind êwy, 1st ed., beirut: d ê al-Kutab al-ÀÀlim Ğ ̂ya, 2000.
- ABN Z ·L BQ, AL-^ASAN BIN IBR BH eM BIN AL-^USA eN BIN AL-^ASAN BIN ÀÀL eBIN ^BLID (307H.-387H.), *Fa Îêil Mi ̂H wa aÀ Ğ ̂ êh êwa Ğ ̂awêH ę* Reviewed by: ÀÀli Mu ^ammad ÀÀUmar, Cairo: Maktaba al-ÃÃusra, 1999.
- AB · AL-FA ^AL, MU ^AMMAD A ^MAD, *T ê Ğ ̂ Mad Ğ ̂a al-Mar Ğ ̂ya al-ÀÀandls Ğ ̂ya f Ğ ̂al-ÀÀ ̂H al-Isl êm Ğ ̂ Dir êsa f Ğ ̂al-T ê Ğ ̂ al-S Ğ ̂ sê ̂wal-ÀÀ ̂a Îê Ğ ̂*, Alexandria :D ê al-Ma ÀÀfa al-ụ êm ÀÀ Ğ ̂ya, al-askndr Ğ ̂ya, 1996.
- # 6 (uęS, *al-Alf êÎ ̂al-F êrs Ğ ̂ya al-Mu ̂awaba,* 2nd ed., Cairo: D ê al-ÀÀrab li Ã-Bust êm Ğ, 1987-1988.
- AL-ÀÀB BD ę A ^MAD MU ^TBR, *f Ğ T ê Ğ ̂ al-Ma Ãrab wal-ÀÀandals*, Beirut: D ê al-Nah ^a al-ÀÀrab Ğ ̂ya, (D. T.).
- ō ō ō ō, « ê-Isl êm f Ğ Ara ^l al-ÃÃndals. A ãr al-b Ğ ̂a al-Ã l'r l'b Ğ ̂ya», *ÀÀlam al-Fakal* 10, ̿ .2, 1979, 59110.
- AL-ÀÀ ^l 1 ,eA ^MAD BIN ÀÀUMR BIN ANAS AL -ÀÀ ^l 1 e ɯ-MA+ÀÀR ·F BI-BBN AL-DAL B Ãe (D:478H), *Nu ̂H l' H ̂an al-ÀÀandals: min Kat êb Tar ̂H Ğ ̂ al-ÀÀ Ù È É ê Wat ̂anwy ̂ al-ÀÀB ̂ê Ù Ò ɯ! ÏÜ È Ï Ò ê Õ ɯ Í Ğ ɯ [È ùÀê al-Buld êm wal-Mas êk ila èam Ğ ̂ al-Mam êk,* Ta ^Ø Ğ Ø Abd al-ÀÀAz Ğ al-ÃÃhw êm Ğ, Madrid: Ma ÀÀnad al-Dir êsê al-Isl êm Ğ ̂ya, 1965.
- AL-ÀÀN eSę ̈ ! ę B *3 È Í Ú-Ğ ̂ al-Ù êÎ ̂al-È Ò Ù Ğ Ó È ɯ+ Ï Ù Ğ ̂ Ù È È È

- AL-ʿ4 § ęMU ʿAMMAD BIN ʿBR ï(D: 361H.), *A Ùbār al-Fuqahā wal-Mu Ōdi ūn,* Reviewed by: Maria Lucia Abella and Luis Molina, Madrid: al -Ma Ùals al-Ā ʾali li Ā-Aba ʿêï al-ʾAlim Ōa, Ma ʾhad al-Ta ʾāwan Ma ʾal-ʾBlam al-ʾArab Č1992.
- AL-IDRēsęAB · ʾABD ULLAH MU ʿAMMAD BIN MU ʿAMMAD BIN ʾABD ULLAH BIN IDRēS AL-ʿAM · D e AL-ʿASAN eQ 6H., *Nuzha al- , Ü ęÛČ Ùr ęq al-dBf ęq,* VOL. 2, Cairo: Maktaba al-ïaqāfa al-D ūnīyya, 2002.
- AL-KA ʿI + B 6, (MU ʿAMMAD MU ʿAMMAD MURSI Ò ıq , Ë ÙD ÕÙÙa-ÙÈ Ù Č Ù-Ā ʾnda ūsumēnÓ ʿÓ ê Ó ıq al-Nu ıl'ı al-3 ê ÙČÕa È uÙA Ōa ÈÉ Č Ø ʾAliÛ ha ʾAl Ô Ð Õ ıq , È ÕÕ Ó al-ʿÈ Ù Č Ù Č à È-R Ò ıq *Ma ālla Kul Ōa al-A ïê Ù ūm ʾa al-Q ʾāhra,* = .14, 1990.
- AL-MAN · N ęMU ʿAMMAD , «ïaqāfa al-ʿ aqāba bi Ā-Ā ndals», *Ma ālla Awar ʾāq,* = .5-6, al-M a ʾhd al-ısbānīal-ʾArab Ōi Ā-ïaqāfa, 1982-1983.
- AL-, 0 6 1, eA ʿMAD BN MU ʿAMMAD AL -, 0 6 1 eıı3 (++ , 2,B *NafaÕ al- ïÈ Č É ıı Ô ÙD ūı [È ʾAndals al-Ra ʾČ É Ó* VOL. 1, 2, 3, 4, TaØ Č ØÈ ÚıêÕ ê, Beirut: D ār ê Ë Ù Ò ıı hıJ N ıı ıı õ ıı ıı
- AL-MARZ · Q ęR e B, «mal ūm ʿ min al- ʿa ʿāra al-Ā ndals Ōa f Č ʾahd mul l'k al-ïw ūÑ: astan ïāq ba ʾAl al-nu ıl'ı al-ūdb Ōa », *A ʾamāl al-Multaqa al-R ābi ʾal-Isbānīal-T ʾlnsČ Palma de Mallorca 1979,* Madrid: al -Ma ʾhd al-Bsbānīal-ʾArab Ōi Ā-ïaqāfa, 1983, 175-195.
- AL-QB + 0 § -ęAB · AL-ʾAB BS A ʿMAD , *ïubaÕ al-A ʾāÈ Ō,* VOL. 4, Cairo: D ār al-Kutab al-ʿadīw Ōa, al-Ma ābʾa al-Am ČŌa, 1914.
- AL-1 ßïęAB · MU ʿAMMAD WA BIN AL -ʿAR B ï AL-(§ ęę *al-ʾAndals Fi Iqatabās al-ʾAnwār Wa Fi A ūat'Hā Iqatabās al-ʾAnwār,* Reviewed By: Emilio Molina And Jucinto Bosque Bella, Madrid: al -Ma ʾhd al-Ā ʾali li Ā-Aba ʿêï al-ʾAlim Ōa, Ma ʾhad al-Ta ʾāwan Ma ʾal-ʾBlam al-ʾArab Č1990.
- AL-§ - 3ęęęABN BAS BM (D: 542H) , *al- ïaÚČa fČ Ma Ōsn Ahal al-ʾèizČa,* al-Qasm al-Ā ʾwal, VOL.1, al-Qasm al-ïāī, VOL.1, Reviewed: la ʿsān ʾAb ās, Beirut: D ār al-ïaqāfa, 1966.
- AL-ĀB [L, ıBH BD [BL BB M · ʿ B % ę« al-ʿarf wa Ā-ʿ È ÕÂ fČ al-Andals mun ʿal-Fat ʿal- e Ú Ó ęÈ ÔÚČÛıÈ ıı[2È ÙÂÕ *Master Thesis,* University of Jordan, 1994..
- AL-ZAHR ęAB · ʾABD · LL BH MU ʿAMMAD B ęN AB · BAKAR AL-ZAHR e(D: FeAW BS ï AL-QARAN 6H.), *Kat ʾb al-ʾèuĀ ʾāČ ʾwamā ïakrth al-ʾūkamāÚ fČ min al-ʾAm ʾāra wamāfČ kul ʾèazd min al- [ar ʾadÕ wal ʾA ęāÕ Ta Ōawy ʾAl Č al-Aq ʾāÕ al-Sab ʾa wamāfČ al-Ara Ī mn al-ʾAm ČÌ ʾwal-Far ʾāÚ,* Ta ʿıqīq: Mu ʿammad ʿ ēÿ ʾdaq, Cairo: Maktaba al-ïaqāfa al-D ūnīyya, (D. T.).
- ōōōōōō, *T ʾāë al-ʾAr ʾs min ʾèaw ʾhr al-Q ʾān ʾs,* VOL.14, Ta ʿıqīq: ʾAbd al-ʾAl ūm al- ïa ʿāwy, Reviewed by: ʾAbd al-Kar ūm al-ʾAzb āwy wa ʾAbd al-Sat ār A ʿmad Far ēÿ bi-(ęÙ La ÿna Fan Ōa bi-Waz ārat al-I ʾlām, Kuwait: Ma ābʾa ʿuk ʾma al-Kawayt, 1974.
- ōōōōōō, *T ʾāë al-ʾAr ʾs min ʾèaw ʾhr al-Q ʾān ʾs,* VOL.27, Ta ʿıqīq: Mu ıafā ʿa ÿ ęz Č Reviewed by: La ÿna Fan Ōa bi-Waz ārat al-I ʾlām, Kuwait: Ma ābʾa ʿuk ʾma al-Kawayt, 1993.
- ōōōōōō, *T ʾāë al-ʾAr ʾs min ʾèaw ʾhr al-Q ʾān ʾs,* VOL. 7, Ta ʿıqīq: ʾAbd al-Sal ūm Mu ʿammad H ār ʾn, Reviewed by: La ÿna Fan Ōa min Waz ārat al- (ūd ¡wal-Ā nb ā, 2nd ed. Mu ıawara, Kuwait: Ma ābʾa ʿuk ʾma al-Kawayt, 1994.
- ōōōōōō, *T ʾāë al-ʾAr ʾs min ʾèaw ʾhr al-Q ʾān ʾs,* VOL.24, Ta ʿıqīq: Mu ıafā ʿa ÿ ęz Č Reviewed by: La ÿna Fan Ōa bi-Waz ārat al-I ʾlām, Kuwait: Ma ābʾa ʿuk ʾma al-Kawayt, 1987.

DOI: 10.21608/cguaa.2024.270515.1225

- ō ō ō ō ō ō, *Tê ë al-ʾAr ls min èawêhr al-Qêm ls*, VOL.17, Taʿlīq: Muʿallī ʿaYêz ČReviewed by: ʿAbd al-Satêr AʿmadFarêŸ, bi- (ïÙ Ùa Ÿna FanČa bi-Wazêra al-IʿlÂêm, Kuwait: Ma ōʿa ʿuk lʿma al-Kawayt, 1977.
- ō ō ō ō ō ō, *Tê ë al-ʾAr ls min èawêhr al-Qêm ls*, VOL.15, Taʿlīq: al-Tarz Čwa ʿaYêz Čwal- ïaʿêwy wal -ʿAzb êwy, Reviewed by: ʿAbd al-Satêr AʿmadFarêŸ , Kuwait: Ma ōʿa ʿuk lʿma al-Kawayt, 1975.
- 6 1 B 0 ɯ- ! + 1 # e ɯÀRA-B eYA BI-DBR AL-KUTAB AL-MI 1 e 8, TaŸmČAwa TaʿÂČ: Adolf Grohmann, TaʿØ Č Ø ɯ Þ Ïma wa ÈTaʿÂČ: ʿAbd al-ʿAz Č al-Dêe Č al-Safr al-Sêds, Cairo: Ma ōʿa Dêr al-Kutab, 1974.
- CABRERA LAFUENTE, A., Y BARCELÓ, C., «Bordados», en Tejidos y Alfombras del Museo de la Alhambra. Palacio de Carlos V – Granada, noviembre 1997-julio 1998, Patronato de la Alhambra y Generalife, Sevilla, 1997, 128-129.
- CONTRERAS, J. DE, *Historia del arte hispánico*, vol. I, 1st ed., Barcebna, 1931.
- # 6 8 # B, 1 2 e - ɯ 8, *al-Mu%ïam ʾal-ʿAndals Č ʾal-ʿAʾIr al-ʿAmwy 138-422h. / 755-1030m,* 1ST ed., Cairo, 1994.
- DOZI, REINHART, « al-Mu ʿÀam al-Mf ɩwal bi-ʿÂsm êʿÂal-Mal ôs ʿand al-ʿArab», *Ma ëalla al-Lasên al-ʾArab Č*8, VOL.3, Translated by: Akram Fêʿal, al-Munɵma al-ʿArab Ča li ʿÂ-Tarb Ča wal- ïaqêfa wal-ʿUl lʿm, ụ êm ʿa al-Dawal al-ʿArab Ča, Rabat, 25-51.
- ō ō ō ō ō ō, *Takmla al-Maʾêëm al-ʾArab Ča*, vol.1, Naqluh ali al-ʿArab Ča wa ʿAlq ʿAl Č: Muʿammad Salôm al-NaʿÂm Č Salsla al-Maʿêÿm wal-Fahêrs (32), al-ụumh lʿr Ča al-ʿAr êq Ča, Baghdad: Wazêra al- ïaqêfa wa ʿÂ-IʿlÂêm, dêr al-1 ÈČ ¡li ʿÂ- È ¡ ÙÒ ɯ hɵ Ɲ Ɯ Ɣ ō u
- ō ō ō ō ō ō, *Takmla al-Maʾêëm al-ʾArab Ča*, vol.5, Translated by: Muʿammad Salôm al-NaʿÂm Č Reviewed by: Ÿam êʿa Č bl' ɩÈ É Ù ÈČ È ɯ Č È É Salsla al-Maʿêÿm wal-Fahêrs (32), al-ụumh lʿr Ča al-ʿAr êq Ča, Baghdad: Wazêra al- ïaqêfa wa ʿÂ-IʿlÂêm, dêr al-1 ÈČ ¡li ʿÂ- È ¡ ÙÒ ɯ hɵ Ɲ Ɲ l ō
- ō ō ō ō ō ō, *Takmla al-Maʾêëm al-ʾArab Ča*, VOL.8, Translated by: Muʿammad Salôm al-NaʿÂm Č Reviewed by: ụam êʿ A Č bl' ɩÈ É Ù È ɯ È Č È É ed., al-ụumh lʿr Ča al-ʿAr êq Ča, Baghdad: Wazêra al- ïaqêfa wa ʿÂ-IʿlÂêm, dêr al-1 ÈČ ¡li ʿÂ- È ¡ ÙÒ ɯ hɵ Ɲ Ɲ ʎ ō
- # 4 0 , B, 0 ʿMAD MA ʿ, · #Ò ɯ-q È Ô Ùêl' al-ʿÂndals Ča f Č al-ʿAɩ al- , Ü Ù È Č È É *Ma ëalla al-Maʾbd al-Miʾ Ù Člu#ÓÐÙ ê Ú(êÚÔ ɯ È Ô Ô Č à È, VOL.37, Madrid, 2009, 3-74.*
- D · Z eWA ụ ·8 I Ö ɯafa al-Maʿ Ârab wa ʿÂra ʿal-S ld ên wa Mi ɩ wal-ʿÂ Õ Ë È Ó *Ma ëa ÿ Ča ụ min Katêb Nuzha al- , Ü êÚ Č A ʿÿr êq al-ʿBf êq lil-§ È Č al-Idr S Č L Ôn*: Ma ōʿa Bar Č, 1968.
- GAYO GARCÍA, M. DOLORES, «Análisis de colorantes de un grupo de tejidos hispanomusulmanes», *Bienes culturales :Revista del Instituto del Patrimonio Histórico Español*, Ò ɯ = ō ɯ k Ò ɯ 3 Ì Ñ Ð Ë Ö Ú ɯ Ï Ð Ú × È 45. Ö Ô Ü Ú Ü Ó Ô È Õ Ì Ú Ò
- GOLOMBEK, L. Y GERVERS, V., ? 3 Ð Ù È á ɯ Í È É Ù Ð Ê Ú ɯ Ð Õ ɯ Û Ï Ì *Studies in Textile . Õ Û È Ù Ð history in Memory of Harold B. Burnham*, Royal Ontario Museum, Toronto, Canada, 1977.
- ʿASAN, ZAKI MUʿAMMAD, * *Ü Õ l' -ʾ ëuêyi Ó*, Cairo: Ma ōʿa Dêr al-Kutab al-Mi ɩ Ù Č à È Ò ɯ hɵ Ɲ ł ʎ ō
- ʿASR · , N B R, *Safar Nêma*, Translated by: Yaʿya al-ʿÈ êb, Ta ɩ Č ʿAbd al-Wah êb ʿAz êm, 2nded, Cairo: al-Ha Čya al-Mi ɩ Ča al-ʿBma li ʿÂ-Kat êb, 1993.
- LEWIS, BERNARD, *Ò Ûê È al-ʿMuslm Č li-ʾA lʿr lbê*, trÿm: Mêhar ʿAbd al-Qêdar Muʿammad, 1st ed., Cairo: al-Maktaba al-ʿÂk êd Čm Ča, 1996.
- MA ụH · L (372 H.), *ở È Ë l' È ëlaê Ôn min al-Ma ¡iaq ali al-Maʿ Ârab*, 1st ed., TaʿØ Č Ø ò ɯ 8- l' É È Č Ò ɯ È Ó Cairo: al- # êÙ-ÜÜ È Ó êÍ Ó È à È ụ Ò È Ò ɯ hɵ Ɲ Ɲ Ɲ ō ɯ ɯ
- MA ụH · L, *Tê Č Y al-ʿAndals*, TaʿlīqČ: ʿAbd al-Qêdar B lʿbêa Č, 1st ed., Beirut: Dêr al-Kutab al-ʿAlm Ča, 2007.

- , B ' (, 1SUʾABD, Al-Nas Ğ Y Al-Islê m Č Cairo: al-ṛah ê z al-Markaz Čli Ā-Kutab al-ṛê m ʾĂ wal-Madrs Ğ a wal-Was ê Ā al-Ta ʾĂ m Ğ a, 1977.
- , · ĀNS, ^B 2 B ę« al-ṛu Ă r ê Č w ê a Ā-ṛu Ă r ê Č n l' f Č al-Andals. Mu ʾĂ ê ±Ù l' uĂ ê r Ğ Č», ṛ a Č Č Í È ʾ d , È al-Dir ê s ê t al-islê m Ğ a fČ Madr Č, VOL 11, 12, Madrid, 1963-1964.
- PARTEARROYO, C., «Estudio histórico-artístico de los tejidos de al-Andalus y afines», *Bienes culturales :Revista del Instituto del Patrimonio Histórico Español* ÕÒ w ¯ õ w k Ò w 3 Ì Ñ Ð hispanomusulmanes, 2005, 37-74.
- PROVENÇAL, LEVI, *Salsla MuÕê ÎÙ ê ÈÒ a fČ Adab al-Andals wa T ê Č Ï ê u 0 È Ó È Ò È Ò Č 1947 & 1948.*, Translated by: Mu ^ammad ʾAbd al-H ê d Č Ş a ʾĂ Č a, Reviewed by: ʾAbd al-^È Ô Č È ʾAbd È Ó Č Bik, Cairo: al-Ma ḥ ʾa al-Ā m Č Ğ a, 1951.
- PROVENÇAL, LEVI, *ʾa Îê a al-ʾArab fČ al-Andals*, Translated by: ^I ʾq ê n Qarq ʾ ī, Beirut: D ê r MAktaba al-^a Č a ê (D. T.).
- RODRÍGUEZ PEINADO, L., «La producción textil en al-Andalus: origen y desarrollo», *Anales de Historia del Arte* I I Ò w ¯ õ I Ò w I Ɣ-279.Ò w I https://doi.org/10.5209/rev_ANHA.2013.v23.41572
- SBLAM, AL-SA È ʾABD AL-ʾAZ z, *Qur ba ʾê ra al-ʾ ʾ al ê a fČ al-Andals. Dir ê sa Tê Č Ğ a ʾUmr ê ğ A ī Ğ a fČ al-ʾA ʾ al-Islê m Č*, VOL.1-2, Alexandria: Mu ʾ ā sa Ş ab ê b al-ṛê m ʾa, 1997.
- SBLAM, AL-SA È ʾABD AL-ʾAZ z, *3 ê ʾ Ù Č È Ë Č Ğ È È È Ù È Č Č È È È